

106 § Godkännande av samfällighetens budgetförslag för 2022 och förslag till verksamhets- och ekonomiplan för åren 2022-2024

Beslutsförslag

Gemensamma kyrkofullmäktige

- 1) antecknar församlingsrådets utlåtanden om budgetförslaget samt verksamhets- och ekonomiplanen för 2022-2024 (bilaga) för kännedom
- 2) antecknar svaren på frågorna och kommentarerna samt HR-avdelningens kommentarer om personalen för kännedom
- 3) godkänner budgetförslaget för 2022 samt förslaget till verksamhets- och ekonomiplan för åren 2022-2024 jämte mål och bindande nivåer
- 4) godkänner förslaget till budget samt verksamhets- och ekonomiplan för 2022-2024 för gravvårdsfonden.

Behandling

Tf förvaltningsdirektör Juha Silander presenterade ärendet.

Under behandlingen gjordes 17 inlägg.

Beslut

Beslutsförslaget godkändes.

GKR 7.10.2021, 299 §

Beslutsförslag

Samfällighetens direktör Juha Rintamäki

Gemensamma kyrkorådet

- 1) godkänner och sänder på remiss förslaget till budget 2022 samt verksamhets- och ekonomiplanen för 2022-2024 (bilaga)
- 2) inbegär församlingsrådets och samarbetskommittens utlåtanden om budgetförslaget 2022 samt förslaget till verksamhets- och ekonomiplan för 2022-2024. Deadline för utlåtandena är 12.11.2021
- 3) behandlar församlingarnas och samarbetskommittens utlåtanden och planerna för balansering av ekonomin den 25.11.2021. Kyrkorådet föreslår att kyrkofullmäktige

Behandling

Risto Harju avlägsnade sig under behandlingen.

tf förvaltningsdirektör Silander redogjorde för ärendet.

Juha Silander gjorde följande ändringar i föredragningslistan, sid 21 och i budgetboken: XX ändrades till 18.

Beslut

Enligt förslaget

GKR 25.11.2021, 357 §

Beslutsförslag

Gemensamma kyrkorådet

- 1) antecknar församlingsrådets utlåtanden om budgetförslaget samt verksamhets- och ekonomiplanen för 2022-2024 för kännedom
- 2) antecknar svaren på frågorna och kommentarerna samt HR-avdelningens kommentarer om personalen för kännedom
- 3) antecknar för kännedom Helsingin Miaelin srk:s, Töölön srk:s och Matteus församlings planer för balansering av ekonomin

Kyrkorådet föreslår att kyrkofullmäktige

- 5) godkänner och sänder på remiss förslaget till budget 2022 samt verksamhets- och ekonomiplanen för 2022-2024 (bilaga)
- 6) antecknar svaren på frågorna och kommentarerna samt HR-avdelningens kommentarer om personalen för kännedom
- 7) godkänner budgetförslaget för 2022 samt förslaget till verksamhets- och ekonomiplan för åren 2022-2024 jämte mål och bindande nivåer
- 8) godkänner förslaget till budget samt verksamhets- och ekonomiplan för 2022-2024 för gravvårdsfonden.

Behandling

Samfällighetens direktör Rintamäki redogjorde för ärendet

Beslut

Enligt förslaget

Redogörelse

Den 7.10.2021 godkände kyrkorådet budgetförslaget för 2022 samt förslaget till verksamhets- och ekonomiplan 2022-2024 och sände dem på remiss. Deadline för församlingsrådets och samarbetskommitténs utlåtanden var 12.11.2021.

Följande tekniska korrigeringar har gjorts i budgetförslaget som kyrkorådet godkände den 7.10.2021. Korrigeringarna gäller inbesparingar inom det gemensamma församlingsarbetet och de gemensamma församlingsuppgifterna.

- sida 108: gemensamt församlingsarbete 301 "inbesparingar totalt" var före korrigeringen -1 181 780 € och efter korrigeringen -767 470 €. Differensen +414 310 € beror på att Lövö ungdomshem i bokslutet för 2020 redovisar en ökning av inbesparingarna (399 063 €). Ökningen noteras under 301 eftersom ungdomshemmet som tidigare varit en separat enhet under det gemensamma församlingsarbetet 300 år 2021 överfördes till avdelning 301. Dessutom har ungdomshemmets för 2021 budgeterade användning av tidigare besparingar (15 247 €) nu lagts till besparingarna under 301, eftersom användningen av besparingarna felaktigt avdragits två gånger.

- sida 104: avdelningen för gemensamma församlingsuppgifter 300 "inbesparingar totalt" upptogs i budgeten före korrigeringen som -368 162 € och efter korrigeringen som -415 509 €. Differensen -47 347 € beror på att 2020 års sparade pott- och sponsanslag (-62 593 €) som hänför sig till förändring av verksamhetskulturen avdragits eftersom de felaktigt upptagits som inbesparingar fastän de inte längre kan användas. Från det planerade användandet av besparingar har dessutom strukits Lövö ungdomshem besparingar som i budgeten upptagits två gånger.

Vidare har det gemensamma församlingsarbetets personalplan korrigerats f o m sida 164.

11 församlingar gav ett utlåtande inom fataljetiden, se bilaga. Malmin srk förordar att budgeten godkänns utan frågor eller kommentarer. 9 församlingar och samarbetskommittén gav inte något utlåtande.

Nedan följer kyrkorådets svar på frågorna och förslagen som ingår i församlingarnas utlåtanden. Svaren med *kursiverad text*.

Haagan seurakunta

"Då målet för personalminskningen fastställs måste man se till att minskningen inte endast drabbar församlingarna. Tryggandet av församlingarnas lagstadgade kärnverksamhet måste ha högsta prioritet. Enligt den föreliggande planen ska församlingarna förbinda sig till att minska antalet präster, diakoniarbetare och professionella fostrare, medan man t ex planerar att rekrytera ytterligare personal till det gemensamma församlingsarbetets livsrum. I praktiken innebär detta att diakoniarbetet försvinner från församlingarna. Diakoniarbetet hör ändå enligt kyrkolagen till församlingens lagstadgade basuppgifter (KL 4:1)."

Det finns inga planer på att anställa mer personal till livsrummen. Om det visar sig att livsrummen behöver fler arbetstagare så sköts detta genom överflyttning av redan existerande personal. Tanken är också att förbättra församlingarnas/prosteriernas/områdenas påverkningsmöjligheter eller t o m gå så långt att livsrummen helt överförs på församlingarna. Om livsrummen inte fungerar som samarbetsplattform måste man hitta en ny modell för det diakonala samarbetet..

"Det går knappast att ytterligare minska Haagan srks lokaler, men i Södra Haga kyrka kunde vissa utrymmen frigöras för affärsverksamhet eller t o m användas som bostäder. För att främja detta måste ändå fas-

tighetsavdelningen agera snärtigare än hittills. Vid behov kunde också kontorslokaler för samfällighetens personal inrymmas i kyrkan (ca 10 arbetsplatser). Ett sambruk av fastigheterna kunde utvecklas i samråd med grannförsamlingarna.”

Svar: Bostadsalternativet tas till omprövning samtidigt som ett annat liknande objekt granskas. Förändringen kräver att byggnadsinspektionen godkänner en ändring av användningsändamålet. Dessutom måste ändringen planeras och vissa ändringsarbeten utföras. I år bekantar vi oss med objektet och kommer sedan överens om tidschemat för fortsättningen.

Kontorslokalerna behandlas som en del av modigt tillsammans – processen.

Kallion seurakunta

”Vi anser fortfarande att den valda investeringsnivån är orealistiskt låg såväl i relation till den existerande renoveringsskulden som till de erforderliga funktionella investeringarna. Särskilt gäller detta ICT-systemen.”

Svar: Maximivärdet som i modigt tillsammans –processen fastslagits för de årliga nettoinvesteringarna förutsätter att vi avstår från en betydande del (ca 25 %) del av fastighetsbeståndet. Samfällighetens ekonomiska bärkraft förutsätter att investeringsanslagen sänks till en betydligt lägre nivå. I det maximala nettovärdet för ICT-investeringarna har vi försökt beakta de nyanskaffningar och uppdateringar som måste göras i fråga om ICT.

”I personalbilagan (sid 168) finns sådan information som församlingarna länge efterlyst gällande hur samfällighetens och det gemensamma församlingsarbetets personalstruktur torde utvecklas. Dessvärre är uppgifterna uppenbart felaktiga och många uppgifter om t ex antalet anställda som arbetar på främmande språk saknas. Således kan inte heller totalsumman stämma.”

Svar: Tyvärr innehåller personalbilagan fel som uppstod då uppgifterna matades in. Felen har korrigerats och de korrekta uppgifterna finns nu i bilagan.

”För det tredje påminner vi om att också måste göra upp en lista över investeringsfastigheter som genererar intäkter. Vilka fastigheter kan efter ombyggnad eller renovering ge intäkter. Som exempel kan nämnas att vi föreslagit att Berghäll kyrkas torn efter renovering kunde fungera som avgiftsbelagd turistattraktion och kyrkofullmäktige har beslutat att denna möjlighet ska utredas.”

Svar: Detta är ingen nyhet och preliminärt har frågan utretts av fastighetsbyrån. Räddningsväsendet uppger att de nuvarande trapporna inte är tillräckligt säkra och att det måste skapas en alternativ nödutrymingsväg. Dessutom medför de nuvarande trapporna en olycksrisk. För att tornet ska kunna ta emot besökare måste alltså en hissförbindelse skapas. På basis av den preliminära utredningen skulle kostnaderna

och detaljplaneringen bli så dyr att projektet utgör en kostnadspunkt. In-täkterna skulle inte motsvara kostnaderna på flera decennier. Således känns det inte motiverat att främja detta initiativ.

Kannelmäen seurakunta

"I principerna för fördelningen av totalresursen mellan gemensamma församlingsarbetet och församlingarna måste resurstilldelningens tyngdpunkt modigt läggas på det andliga arbete som utförs i församlingarna."

Svar: På basis av responsen som gavs i modigt tillsammans – utlåtandena föreslås att beslut om fördelningen av totalresursen mellan församlingarna och de gemensamma tjänsterna i detta skede endast fattas för planperioden 2023-2025. De gemensamma tjänsterna har inlett ett särskilt prioriteringsprojekt som ska utreda vilka tjänster det hä-danefters är meningsfullt/möjligt/nödvändigt att de gemensamma tjänsterna framgent producerar.

"Att trygga församlingarnas verksamhetsförutsättningar kräver att en allt större andel av totalresursen anslås för församlingarnas andliga arbete och att det gemensamma församlingsarbetets strukturer saneras."

Svar: Budgeten för 2022 följer gällande fördelningsprinciper. I modigt tillsammans –programmet beaktas fördelningsprinciperna och omorganiseringen av det gemensamma församlingsarbetet.

"Församlingsrådet vädjar till kyrkorådet och kyrkofullmäktige om att nödvändiga åtgärder ofördröjligen vidtas för Södra Kårböle kyrkas tomt och att investeringskostnaderna för ett nybygge på tomten läggs beaktas i den period som nu behandlas

Svar: Renoveringsbehovet har länge varit känt och projektet har gått framåt. Tyvärr har staden inte skriftligt förbundit sig till planerna på ett dagis. Enligt de senaste uppgifterna är det osannolikt att ett dagis placeras i fastigheten. Därför övervägs nu andra alternativ och de beslut som eventuellt fattas inom ramen för modigt tillsammans spelar en avgörande roll.

Munkkiniemen seurakunta

"Vi hoppas på en diskussion om vilka de ekonomiska minimiförutsättningarna är med vilka församlingen ännu kan sköta sina basuppgifter och betjäna invånarna på sitt område. För att trygga församlingarnas verksamhetsförutsättningar krävs det att en större andel av totalresursen tilldelas församlingarna för skötseln av andligt arbete och att det gemensamma församlingsarbetets strukturer saneras."

Svar: se svaret till Kannelmäen srk och Roihuvuoren srk.

"För Munkkiniemen srk och församlingarna i västra Helsingfors är det av central betydelse att utvärdera livsrumsstrukturer. I västra Helsingfors finns inget livsrum och samfälligheten har inte anvisat resurser för ett livsrum under den kommande planperioden. Stöd och resurstilldelning

för diakonitjänsten i västra Helsingfors måste planeras utgående från behoven på området och områdets särdrag. Diakonalt arbete hör till församlingarnas lagstadgade uppgifter och detta får inte fjärras för mycket från församlingarna.

Vi måste slå vakt om att personalnedskärningarna inte enbart drabbar församlingarna. Munkkiniemen srks församlingsråd konstaterar i sitt utlåtande gällande modigt tillsammans att det är möjligt att göra nedskärningar i samfälligheten, särskilt gäller detta projekt- och utvecklings-tjänsterna.”

Svar: Församlingarna i västra Helsingfors har ansökt om ett diakonirelaterat projektanslag för att kunna grunda ett eget livsrum. Kyrkorådet har inte ännu tagit ställning till projektet men inom beredningen förhåller man sig positivt till ansökan, framför allt för att det diakonala arbetet i framtiden ska planeras utgående från helsingforsarnas behov och med beaktande av de lokala särdragen.

Personalminskningarna har koncentrerats till och kommer fortsättningsvis att också drabba de gemensamma tjänsterna. Det är ändå skäl att notera att projekt- och utvecklingsteamet primärt betjänar församlingarna och beslutsfattarna. De erbjuder sakkunskap om bl a nätverkande, evenemangsarrangemang, musikarbete, marknadsföring, servicedesign, arbete som överskrider församlingsgränserna samt forskningsresultat och kartläggningar. Administrativt hör dessa arbetstagare till utvecklingsteamet men en stor del av sin arbetstid använder de för att sköta sina grunduppgifter. I projektteamet är endast projektfinansieringsexperten anställd med gemensamma medel. Till hens uppgifter hör uttryckligen att stöda församlingarna i frågor som gäller projektfinansiering. De övriga arbetstagarna deltar i projekt m vilka separat beslut fattats. Teamet betjänar helsingforsiska EU-projekt (Työraiteet och KoKo) och genom konceptet Stadin safkan. Målsättningen är att ge tiotals helsingforsiska projekt ökad effekt och synlighet.

”I investeringsplanen ingår inte Munksnäs kyrka trots att behovet av en grundlig renovering är uppenbart vilket framgick då kyrkans skick kontrollerades för några år sedan. Församlingsrådet hoppas att det i budgeten för 2022 reserveras anslag för projektet.”

Svar: Frågan tas till behandling då investeringsplanen uppdateras. Munksnäs kyrka kommer att grundrenoveras men under de närmaste åren är resurserna helt låsta vid planering och genomförande av absolut nödvändiga grundrenoveringsprojekt. Programmet uppdateras efter att man inom ramen för modigt tillsammans processen beslutat om vilka fastigheter vi ska avstå från.

Pitäjänmäen seurakunta

”Församlingsrådet föreslår att Open Doors som hjälper förföljda kristna ska införas på listan över organisationer som beviljas understöd.”

Svar: Inom ramen för moget tillsammans –programmet övergår vi till ett nytt system för fördelningen av understöd. Kyrkorådet tar ställning till

understödsansökningarna årligen och i det sammanhanget blir också understödet till Open Doors aktuellt.

”Vissa utrymmen i Sockenbacka kyrka kan efter ombyggnad användas för diakonins livsrum eller som bostad. Detta kräver ändå raskare agerar i frågan. Vid behov kan kyrkobyggnaden också erbjuda kontorslokaler t ex för samfällighetens personal.

Svar: Bostadsalternativet utreds tillsammans med ett annat motsvarande objekt utreds. Det finns dock betydande osäkerhetsmoment eftersom vi inte känner till vilka utrymmen som avses. Förändringen kräver att byggnadstillsynen godkänner det nya användningsändamålet och därefter såväl planering som ombyggnadsarbeten. Tidsschema: utredning av objektet detta år och därefter måste vi enas om hur processen fortskrider.

Kontorslokalerna behandlas inom ramen för modigt tillsammans – processen.

Roihuvuoren seurakunta

”I detta skede skulle modigt tillsammans -förslaget om en minskning av församlingarnas ramanslag med 8 % för många församlingar innebära onödigt stora ekonomiska problem. Att genomföra nedskärningarna i linje med den reella minskningen av kyrkoskatteintäkterna skulle vara ett bättre alternativ.”

Svar: Även om tanken i modigt tillsammans –processen är att totalresursen skärs ned f o m 2023 föreslås det att församlingarnas andel av nedbantningen ska vara klart mindre, i det senaste förslaget endast ca 5,89 % år 2023, varefter totalanslaget år 2024 åter höjs med ca 0,92 % och år 2025 med ca 0,91 %. Således skulle församlingarnas anslag vid utgången av 2025 vara ca 4,16 % lägre än år. Under motsvarande period skärs de gemensamma tjänsternas anslag ned med ca 12,83 %

För att på lång sikt trygga verksamhetsförutsättningarna måste samfällighetens totala kostnadsnivå sänkas systematiskt redan i detta skede så att vi redan i detta skede är strukturellt beredda på att kyrkoskatteintäkterna under de år som kommer blir betydligt lägre än nu. Nedskärningarna kan inte genomföras så att de endast motsvarar de minskande skatteintäkterna, eftersom samfällighetens budget uppvisar ett betydande underskott.

”De finska församlingarnas andel anslagsandel har sedan 2009 fördelats mellan församlingarna på basis av invånarantalet och viktningen har skett så att medlemsantalet utgör 70 % och de på området boende 30 %. Förhållandet och en eventuell ändring av detta diskuteras inom ramen för modigt tillsammans –projektet. Roihuvuoren srk anser det viktigt att anslagen då ekonomin försämras fördelas enbart på basis av antalet församlingsmedlemmar. Det finns ingen strategisk grund för beaktandet av antalet invånare. En sådan fördelningsmodell försätter församlingarna i en ojämlig situation då den ger vissa församlingar betydligt mindre icke allokerade anslag.”

Svar: Utgående från responsen på modigt tillsammans –förslagen har alternativa kalkyler utarbetats för kyrkorådet. Kalkylerna visar hur församlingarnas anslagsandelar förändras om man viktat medlemsantalet eller antalet på respektive område bosatta förändras i relation till det ursprungliga förslaget. Avsikten är att ett nytt förslag till anslagsfördelningsprinciper ges till kyrkorådet och kyrkofullmäktige för beslut i januari 2022.

Vuosaaren seurakunta

”Församlingsrådets medlemmar är tacksamma för att grundrenoveringen av Nordsjö kyrka torde inledas år 2023. Två kartläggningar av kyrkans skick genomfördes år 2020. Konstruktionerna, inneluften samt en fuktteknisk utredning och kartläggning av avloppssystemets skick. Förteckningen över åtgärdsförslagen är lång och fastighetsbyrån har vidtagit underhållsåtgärder som ska leda till att arbetsmiljön hålls på acceptabel nivå till dess grundrenoveringen inleds och slutförs. Vi är tack-samma för alla åtgärder som fastighetsbyrån vidtagit för att förbättra vår situation.

Dessutom besökte en mögelhund våra utrymmen 2021 och indikerade de områden där det förekommer ohälsosamt mögel. Eftersom både församlingsmedlemmarna och personalen visat symtom vid vistelse i kyrkans utrymmen vore det med tanke på hälsosäkerheten absolut viktigt att renoveringen inleds så fort som möjligt så att ingen blir allvarligt sjuk på grund av inneluften. Därför önskar vi att fastighetsbyrån under 2022 inleder förberedelserna för grundrenoveringen, dvs planering och konkurrensutsättandet av entreprenaden så att arbetet kan inledas redan på våren 2023 och inte först på hösten eller år 2024.”

Svar: Fastighetsbyrån tar upp frågan om att tidigarelägga planeringen då arbetsprogrammet och budgeten granskas. Målsättningen är att inleda projektplaneringen efter semestrarna, sommaren 2022. Detta är ett omfattande grundrenoveringsprojekt för vars tidsschema budgetramen har en avgörande betydelse.

Nedan HR-avdelningens kommentarer gällande personalen.

Personal

HR-avdelningen betonar genomgående betydelsen av en god arbetsgi-varpolitik i sitt agerande. I praktiken innebär detta bl a att de personalpolitiska principerna bereds i samråd med parterna och att det finns omfattande samförstånd och att reglerna och anvisningarna är tydliga, transparenta och begripliga. Endast på så sätt kan man skapa engagemang hos alla.

Då man leder en förändringsprocess är det viktigt att reservera tillräckligt resurser för personalens kompetens och arbetshälsa. Detta innebär bl a att det ska finnas tillräckligt resurser för bl a arbetshälsan, företags-hälsovården samt kompetensutveckling och beaktar förändringsproces-

sen. HR-avdelningen har förbundit sig att följa de stegvis sjunkande anslagen och resurssmart verksamhet t ex är det nya avtalet om företagshälsovård fördelaktigare än det tidigare. Också fortbildningsbudgeten har i mån av möjlighet allokerats så att resurserna används för fortbildning och coaching som stöder de strategiska målen.

HR-avdelningen upprepar att man under de kommande åren måste göra vissa centrala, tydliga prioriteringar och konkret resursera de prioriterade förändringsprojekten för att målen ska uppnås. Det är inte alltid möjligt att både äta kakan och samtidigt ha den kvar. Om sådana prioriteringar görs innebär det också att behovet av stöd från organisationen åtminstone temporärt ökar medan den nya organisationen byggs upp. Vid budgeteringen måste man beakta eventuella kostnader för omställningsskydd.

Åldersstrukturen underlättar delvis personalplaneringen men löser den inte. Det behövs ny kompetens som delvis kan inhämtas via fortbildning. För vissa uppgifter måste man ändå rekrytera personal på den fria marknaden. I modigt tillsammans –utlåtandena betonades oron för att församlingarnas arbetsgivarimage och förmåga att konkurrera lönemässigt. HR-avdelningen delar denna oro och anser att samtidigt som vi sporrar personalen till fortbildning och multiprofessionalitet (utan att glömma bort djupare specialkompetens) borde denna utveckling återspeglas på lönesystemet och löneutvecklingen. Erfarenheten visar att vi har direkt svårt att rekrytera personal till uppgifter som kräver specialkompetens.

I praktiken måste man i personalplaneringen våga tänka och organisera verksamheten på ett nytt sätt. Förnyelse innebär ofta att man avstår från något. Samtidigt är måste man inse att en stor del av förnyelserna gör det möjligt att öka sakkunskapen och skapa meningsfullare arbetsuppgifter. Personalresiliensen och förmågan att hitta nya lösningar på problemen måste stödas och ansvarstagandet och utvecklingen premieras.

Särskilt inom förvaltningen kämpar man nu med föråldrade verktyg vilket innebär en försvarlig portion manuellt arbete och föråldrade rutiner som upprätthåller föråldrad kompetens. Då den omsätts i praktiken effektiviserar digistrategin de administrativa processerna. Detta kräver att personalen förbinder sig till de gemensamma processerna men samtidigt ger det möjligheter att nätverka och samarbeta i administrativa uppgifter och resurser som allokeras till kyrkans kärnuppgifter. För att förändringarna ska kunna genomföras måste man genomföra vissa storskaliga investeringar.

De nuvarande verksamhetslokalerna, framförallt församlingarnas hus, stöder inte kraven i dagens arbetsliv. HR-avdelningen anser att utrymmes användningen märkbart kunde förbättras så att arbetshälsan, mötet med andra och olika former av arbete kunde förbättras. De verktyg som personalen förfogar över måste ge möjlighet att jobba på flera ställen och samtidigt också utveckla digikompetensen i samtliga yrkesgrupper.

Samtidigt som vi planerar reformer måste vi överväga hur vi ska kontrollera om våra mål uppnåtts. Kostnadsmedvetenhet och arbetsmetoder som bedömer effekten av insatsen borde målmedvetet utvecklas i vår organisation. Vi måste bli bättre på att analysera vilken avkastning på det placerade kapitalet blir för varje enskild intervention, vilka är de direkta och vilka de indirekta kostnaderna av våra beslut.

Bilagor

- 8 Haaga TTS lausunto
- 9 Kallio TTS lausunto
- 10 Kannelmäki TTS lausunto
- 11 Malmi TTS lausunto
- 12 Lauttasaari TTS lausunto
- 13 Munkkiniemi TTS lausunto
- 14 Pitäjänmäki TTS lausunto
- 15 Roihuvuori TTS lausunto
- 16 Tuomiokirkko TTS lausunto
- 17 Töölö TTS lausunto
- 18 Vuosaari TTS lausunto
- 19 Helsingin Mikaelin seurakunnan tasapainotussuunnitelma
- 20 Töölön seurakunnan tasapainotussuunnitelma
- 21 Matteus församling tasapainotussuunnitelma
- 22 Ehdotus Helsingin seurakuntayhtymän talousarvioksi 2022 sekä toiminta- ja taloussuunnitelmaksi 2022-2024

